

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

Bijlagen
4

Datum 19 augustus 2021
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED]

Op 19 mei 2021 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 30 juni 2021 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'BBV Liempde', gelegen in de gemeente Boxtel. Het project betreft onderhoudswerkzaamheden aan het spoor. De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van twaalf wissels, verplaatsen van portalen, saneren van oude leidingen, het aanleggen van nieuwe kabels en het plaatsen van een voedingshuis. Hiervoor worden graafwerkzaamheden uitgevoerd, sloten gedempt en tijdelijke werkterreinen aangelegd. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*), artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de kamsalamander (*Triturus cristatus*) en artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en de hazelworm (*Anguis fragilis*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 1 september 2021 tot en met 31 december 2023 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen, beschadigen of nesten wegnemen van de huismus; artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de kamsalamander en artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de levendbarende hagedis en hazelworm.

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de kamsalamander.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'BBV Liempde', gelegen in de gemeente Boxtel aan de spoorlijn tussen Boxtel en Eindhoven ter hoogte van Liempde (geocode 617 en 054, spoorkilometer 40.25 tot en met 44.00), één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan - Kamsalamander, levendbarende hagedis, hazelworm en huismus BBV Liempde' van 28 juni 2021 (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in paragraaf 7.3, de hoofdstukken 8, 9, 10 en 11 en paragraaf 12.6 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan Kamsalamander, levendbarende hagedis, hazelworm en huismus BBV Liempde' van 28 juni 2021 (bijlage 3 bij dit besluit) en de memo met aanvullende informatie van 30 juni 2021 (bijlage 4 bij dit besluit).

Huismus

- j. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus door gedurende deze periode in de omgeving van het aangetoonde nest van de huismus in het spoorportaal geen werkzaamheden te verrichten die de functionaliteit van het nest als zodanig nadelig zouden kunnen beïnvloeden. Deze periode loopt globaal bezien van maart tot en met september, maar kan eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.

Kamsalamander

- k. U dient ten aanzien van de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de kamsalamander. Als kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de kamsalamander dient u respectievelijk de perioden februari tot en met september en november tot en met januari te hanteren. Deze perioden kunnen echter eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- l. Het benodigd ruimtebeslag ter plaatse van het leefgebied van de kamsalamander dient zo minimaal als mogelijk te zijn. Daarbij dient het aan te brengen amfibieënscherm zo te worden aangebracht, dat het scherm het benodigd (minimaal) ruimtebeslag van 'werkgebied 2' aan de noordoostzijde van het spoor adequaat afschermt tegen ongewenste betreding door exemplaren van de kamsalamander.
- m. Het te plaatsen amfibieënscherm dient periodiek op functioneren te worden gecontroleerd en zo nodig te worden hersteld door een ter zake kundig ecooloog.
- n. Nadat het amfibieënscherm is geplaatst, dient voorafgaand aan het dempen de sloot zekerheidshalve middels een schepnet te worden bemonsterd op het voorkomen van de kamsalamander. Aangetroffen exemplaren worden weggevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving, buiten de directe invloedssfeer van de werkzaamheden.
- o. De spoorvloot en de aangrenzende spoorberm dienen zo spoedig mogelijk nadat de werkzaamheden aan het spoor zijn afgerond, te worden hersteld en het amfibieënscherm dient aansluitend hierop weer te worden verwijderd.
- p. De uit nabijgelegen sloten afkomstige en naar het nieuw gegraven profiel van de spoorvloot te transplanteren oever- en watervegetatie, dient voor een belangrijk deel te bestaan uit vegetatie die de kamsalamander prefereert voor de eiafzet: moerasvergeet-mij-nietje en mannagrass. Dit transplanteren dient op een zorgvuldige wijze door of onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog op het gebied van de kamsalamander te worden uitgevoerd. Deze persoon dient tevens de juiste verhouding te bepalen ten aanzien van het te benutten aandeel van deze vegetatie, mede om het functioneren als (potentieel) voortplantingswater in de omgeving niet te frustreren. Indien noodzakelijk dient betreffende vegetatie van elders te worden ingebracht of aanvullend te worden ingezaaid.
- q. Nadat het profiel van de gedempte spoorvloot aan de noordoostzijde van het spoor in werkgebied 2 is hersteld, inclusief aangebrachte vegetatie, dient door

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

- een ecologisch deskundige op het gebied van de kamsalamander ecologische monitoring plaats te vinden, om zo te kunnen duiden of alle door eerder onderzoek vastgestelde ecologische functies van de kamsalamander ter plaatse zich herstellen of zijn hersteld. Dit monitoringsonderzoek dient op vergelijkbare wijze plaats te vinden als het oorspronkelijk (beoogd) onderzoek gericht op het voorkomen van de soort, namelijk:
- a. Het gedurende de maanden april tot en met juni gedurende minimaal 3 veldbezoeken met een tussenperiode van minimaal 20 dagen onderzoek te verrichten door:
 1. met behulp van een schepnet en eventueel amfibieënfuik te controleren op de aanwezigheid van exemplaren van de kamsalamander;
 2. door te zoeken naar eitjes van de kamsalamander op aanwezige waterplanten.
 - r. Een verslag van deze monitoring dient uiterlijk 15 oktober 2023 bij RVO te worden ingediend. Daarin dient naast een beschrijving van (de resultaten van) het uitgevoerd onderzoek, ook de algehele ontwikkeling van de spoorstoot te worden beschreven alsmede eventuele reeds getroffen dan wel eventuele nader te treffen aanvullende maatregelen ten behoeve van een voorspoedig herstel van het leefgebied van de kamsalamander. Zo nodig kunnen aan de hand van deze bevindingen door RVO ook extra maatregelen worden voorgeschreven. Het is uiteraard toegestaan in het kader van efficiëntie hierbij aansluiting te zoeken bij de eveneens door de Omgevingsdienst Brabant Noord in haar besluit opgelegde – reeds lopende – monitoring in relatie tot de kamsalamander (Omgevingsdienst Brabant Noord, Besluit Wet natuurbescherming soortenbescherming, kenmerk Z/141029 van 29 april 2021).

Levendbarende hagedis en hazelworm

- s. U dient ten aanzien van de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de levendbarende hagedis en de hazelworm. Hiervoor dient u respectievelijk de perioden augustus tot en met september en oktober tot en met april te hanteren. Deze periodieken kunnen echter eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- t. Bij het maaien van het werkgebied dient als maaihoogte 10 centimeter te worden gehanteerd.
- u. Het benodigd ruimtebeslag ter plaatse van het leefgebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm dient zo minimaal als mogelijk te zijn. Daarbij dient het aan te brengen reptielenscherm zodanig te worden aangebracht, dat het scherm het benodigd (minimaal) ruimtebeslag aan de noordoostzijde van het spoor adequaat afschermt tegen ongewenste terugkeer van exemplaren van de levendbarende hagedis en de hazelworm.
- v. Het te plaatsen reptielenscherm dient periodiek op functioneren te worden gecontroleerd en zo nodig te worden hersteld door een ter zake kundig ecooloog.

- w. De migratieroute van oost naar west (en vice versa) onder het spoor door via de aanwezige faunatunnels, dient te worden verbeterd ruim voordat de spoorvernieuwingswerkzaamheden plaatsvinden en uiterlijk gelijktijdig met het plaatsen van het reptielenscherm aan de noordoostzijde van het spoor.
- x. Het werkgebied dient zo spoedig mogelijk nadat de werkzaamheden aan het spoor zijn afgerond, te worden hersteld en het reptielenscherm aansluitend hierop weer te worden verwijderd.
- y. Het monitoringsonderzoek wat toeziet op het herstel van het leefgebied na afloop van de werkzaamheden inclusief de tijdens eerder onderzoek vastgestelde ecologische functies, dient in beginsel op vergelijkbare wijze plaats te vinden als het oorspronkelijk onderzoek gericht op het voorkomen van de soorten, te weten:
- a. Het gedurende de maanden april tot en met juni onder gunstige weersomstandigheden onderzoek te verrichten door het terrein rustig te doorlopen en visueel te inspecteren. Daarbij wordt eveneens gebruik gemaakt van eerder in het terrein op potentieel geschikte locaties aangebrachte artificiële schuilgelegenheden (tapijttegels) om de trefkans te vergroten.
- z. Aanvullend hierop dient de periode augustus tot en met september te worden benut voor het kunnen aantonen van voortplanting in het voormalig plangebied.
- aa. Het vereist monitoringsonderzoek wat toeziet op het herstel van het leefgebied dient voorts gedurende minimaal 4 veldbezoeken met een tussenperiode van minimaal 20 dagen te worden uitgevoerd.
- bb. Een verslag van deze monitoring dient uiterlijk 15 oktober 2023 bij RVO te worden ingediend. Daarin dient naast een beschrijving van (de resultaten van) het uitgevoerd onderzoek, ook de algehele ontwikkeling van het voormalig werkgebied te worden beschreven alsmede eventuele reeds getroffen dan wel eventuele (adviezen voor) nader te treffen aanvullende maatregelen ten behoeve van een voorspoedig herstel van het leefgebied. Zo nodig kunnen aan de hand van deze bevindingen door RVO ook extra maatregelen worden voorgeschreven. Het is uiteraard toegestaan in het kader van efficiëntie hierbij aansluiting te zoeken bij de eveneens door de Omgevingsdienst Brabant Noord in haar besluit opgelegde – reeds lopende – monitoring (Omgevingsdienst Brabant Noord, Besluit Wet natuurbescherming soortenbescherming, kenmerk Z/141029 van 29 april 2021).

Overige voorschriften

- cc. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

- dd. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- ee. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Arjan Wierda
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing artikel 3.5, lid 2 Wet natuurbescherming

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3,5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de kamsalamander. Indien de door u beschreven maatregelen en in dit besluit genoemde aanvullende voorschriften worden gevolgd, is geen sprake van opzettelijk verstoren van de kamsalamander. Zo wordt onder andere rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de dieren en dient het benodigd ruimtebeslag zo klein als mogelijk gehouden te worden. Hierdoor is geen sprake van overtreding van dit verbod en is een ontheffing niet nodig.

Instandhouding van de huismus

Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming

Een nestlocatie van de huismus is in het voorjaar van 2020 ontdekt in een van de (te verplaatsen) spoorportalen in het projectgebied ter hoogte van spoorkilometer 43.307. Jongen waren hier in een buis van het bewuste portaal te horen. Er is daarmee sprake van een actuele voortplantingslocatie van de soort. Het voorkomen van nestlocaties van de soort was op voorhand in het projectgebied niet verwacht en elders in het projectgebied zijn deze ook niet vastgesteld. Het projectgebied biedt verder ook geen geschikte gebouwen voor de huismus om te verblijven. Het voorkomen van de huismus in het bewuste spoorportaal betreft een incidenteel geval. Wel is kort nabij het bewuste spoorportaal, ten noordoosten van het spoor, een boerderij gelegen waar tijdens het onderzoek is vastgesteld dat daar zich ook andere (broedparen) huismussen bevinden.

Door het verplaatsen van de portaal gaat het nest van de huismus verloren. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in Hoofdstuk 11 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan Kamsalamander, levendbarende hagedis, hazelworm en huismus BBV Liempde' van 28 juni 2021. De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Het gaat om de volgende maatregelen:

- U geeft aan ten aanzien van de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de huismus door gedurende deze periode in de omgeving van het aangetoonde nest van de huismus in het spoorportaal geen werkzaamheden te verrichten die de functionaliteit van het nest als zodanig nadelig zouden kunnen beïnvloeden. Deze periode loopt globaal gezien van maart tot en met september, maar kan eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- Alle buizen van de te verplaatsen of aan te passen spoorportalen worden preventief afgedicht om te voorkomen dat hierin huismussen zich kunnen gaan nestelen. Hierbij dient eveneens rekening te worden gehouden met voorgenoemde voortplantingsperiode.
- De werkzaamheden worden begeleid door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

- Er wordt voorafgaande aan de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol opgesteld overeenkomstig het projectplan en de (aanvullende) voorschriften uit dit besluit. Dit protocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten worden aantoonbaar volgens dit protocol uitgevoerd via een logboek.

Doordat het portaal met daarin het huismusnest zal worden verplaatst, zal het nest verloren gaan of ongeschikt worden gemaakt. Het effect is echter tijdelijk. Na de werkzaamheden blijven dezelfde type portalen in dezelfde hoeveelheid beschikbaar. Kwaliteit en kwantiteit blijven daarmee behouden, ook omdat het project verder niet wezenlijk van invloed is op het leefgebied en het foerageergebied van de soort.

Tijdens de werkzaamheden, die overlap kennen met de voortplantingsperiode van de soort, is daarbij aangegeven dat het bewuste broedpaar tijdelijk kan uitwijken naar de spoorportalen verderop waar geheel niets mee gebeurt, dan wel naar de nabijgelegen boerderij aan de noordoostzijde van het spoor waar ook reeds huismussen aanwezig zijn.

Al met al is het effect op de huismus tijdelijk en zeer beperkt van omvang. Er wordt zodoende ook geen nadelig effect op de staat van instandhouding van de soort verwacht. Omdat er wel een nestlocatie (tijdelijk) verloren gaat, is er wel sprake van een overtreding van artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

Instandhouding van de kamsalamander
Artikel 3.5, lid 4 Wet natuurbescherming

De kamsalamander is in het plangebied aangetroffen ten noordoosten van het spoor, in een deel van de aanwezige spoorwaaier. Hier zijn in 2020 ter hoogte van spoorkilometer 42.600 meerdere eitjes van de kamsalamander aangetroffen. Betreffende locatie maakt onderdeel uit van werkterrein 2. Door de droogte is de voortplanting uiteindelijk mislukt, maar de onderzoeksresultaten laten zien dat in nattere jaren deze hele spoorwaaier aan de noordoostzijde van het spoor (succesvol) kan fungeren als voortplantingswater voor de kamsalamander. Elders in het projectgebied is de soort niet aangetroffen. Dit is ook met inbegrip van het (sloot)deel aan de westkant van het spoor dat eveneens onderdeel uitmaakt van werkterrein 2.

Van de kamsalamander zijn over de laatste 10 jaar vele tientallen waarnemingen bekend rond het plangebied. Ze zijn verspreid in de omgeving waargenomen. Het is daarbij zeer aannemelijk dat de kamsalamanders bij het spoor onderdeel uitmaken van een groter netwerk. Uitwisseling vindt waarschijnlijk plaats via de spoorbermen en andere aanwezige biotopen. De omgeving kent ook tal van sloten en greppels in de bossen aan de oostkant van het spoor. Nabij het spoor zijn ook enkele poelen te vinden met daaromheen struweel die als voortplantingshabitat en landhabitat voor de kamsalamander dienen. In tegenstelling tot de spoorloten, lijken deze wel duurzamer te kunnen fungeren als voortplantingshabitat. Van de

kamsalamander is tevens bekend dat ze ook in het water kunnen overwinteren. Dit wordt gezien de ondiepe (spoor)sloten in het projectgebied hier echter niet aannemelijk geacht.

Het droogvallen van de spoorstoot als gevolg van het droge voorjaar van 2020 is in dit gebied geen uitzondering. Dit is ook in voorgaande jaren gebeurd. Kennelijk is de populatie in het omringende gebied stabiel genoeg om tegenslagen uit de droge voorgaande jaren op te vangen gezien de aangetroffen eitjes in 2020.

Bij de aanleg van werkterrein 2 wordt de sloot waar de kamsalamander is aangetroffen tijdelijk gedempt. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de kamsalamander tot een minimum te beperken stelt u de volgende maatregelen voor zoals beschreven in paragraaf 7.3 en hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan Kamsalamander, levendbarende hagedis, hazelworm en huismus BBV Liempde' van 28 juni 2021:

- De aan de noordoostzijde van het spoor gelegen te dempen spoorstoot (zijnde werkgebied 2) die als voortplantingswater van de kamsalamander fungeert, wordt ruim voorafgaand aan het dempen en buiten de voortplantingsperiode van de kamsalamander met een amfibieënscherm afgezet.
- Ten aanzien van het vergraven/dempen van de spoorstoot gaat in één richting gewerkt worden. Uit de sloot vrijkomende grond of bagger wordt daarbij eveneens uitgespreid over de grond om zo te kunnen controleren of er mogelijk exemplaren van de kamsalamander in aanwezig zijn.
- Materialen worden niet buiten het werkgebied geplaatst.
- Na de werkzaamheden wordt het voortplantingswater van de kamsalamander opnieuw aangelegd en wordt deze ten opzichte van de oorspronkelijke sloot ten behoeve van de soort ook geschikter gemaakt door een dieper profiel en flauwer en grilliger noordoever. Daarbij wordt ook een deel van de oeervegetatie afkomstig uit nabijgelegen sloten getransplanteerd.
- De werkzaamheden worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding van een deskundige op het gebied van de kamsalamander.
- Er wordt voorafgaand aan de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol opgesteld overeenkomstig het projectplan en de (aanvullende) voorschriften uit dit besluit. Dit protocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd via een logboek.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullende voorschriften opgenomen.

Door de aanleg van werkterrein 2 zal aan de noordoostzijde van het spoor ruim 400 meter aan beschermd voortplantingswater van de kamsalamander (tijdelijk) verloren gaan. De aanleg van dit werkterrein is nodig omdat een spoorkraan dient te worden ingezet om de wissels te kunnen vervangen. Het werkterrein dient

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

daarom direct naast de te vervangen wissels aanwezig te zijn en om een dergelijke spookkraan te kunnen plaatsen moet deze stevig kunnen staan op een oppervlak dat ook voldoende breed is.

Het dempen van de spoorloot voor werkterrein 2 zorgt aan de noordoostzijde van het spoor plaatselijk voor een tijdelijk oppervlakteverlies van leefgebied voor de kamsalamander gedurende in ieder geval één voortplantingsseizoen. De dieren die daarbij gebruik maakten van de spoorloot als voortplantingswater, dienen daarbij noodgedwongen tijdelijk gebruik te maken van onder meer de geschikte poelen in de omgeving. Hiervan is reeds vastgesteld dat deze ook meer permanent voortplantingshabitat bieden ten opzichte van de spoorloten welke in ieder geval de laatste jaren frequent droogvallen. Actief weggevangen dieren worden hier ook heen verplaatst. Omdat er hiervoor voldoende alternatieven in de omgeving zijn, is niet voorzien in het op voorhand aanleggen van nieuwe wateren.

Ter zorgvuldig handelen zijn meerdere aanscherpingen opgenomen, waaronder het zo minimaal als mogelijk houden van het benodigd ruimtebeslag ter plaatse van het leefgebied van de kamsalamander. Het amfibieënscherm dient het werkgebied aan de noordoostzijde van het spoor adequaat af te schermen (voorschrift l van dit besluit). Tevens is het zaak dat het amfibieënscherm wordt gecontroleerd op functioneren (voorschrift m van dit besluit). Na het plaatsen van het scherm, dient voorts de te dempen sloot te worden bemonsterd op het voorkomen van de kamsalamander, om er zeker van te zijn dat deze hier niet meer aanwezig is (voorschrift n van dit besluit). Na afloop van de werkzaamheden dienen de spoorloot en spoorberm zo snel mogelijk te worden hersteld en de schermen te worden verwijderd (voorschrift o van dit besluit).

Na de grondwerkzaamheden en het herstellen van de spoorloot, is de oppervlakte van het leefgebied van de kamsalamander ter plaatse effectief hetzelfde als voor de werkzaamheden. Door daarnaast te kiezen voor een dieper slootprofiel is de gedachte dat de sloot ook minder frequent zal droogvallen. In combinatie met een flauwer en grilliger noordoever van de nieuwe sloot, zal deze daarmee naar verwachting ook duurzamer als voortplantingswater voor de kamsalamander kunnen fungeren. Het transplanteren van watervegetatie naar de nieuw gegraven sloot zal de ontwikkelingsduur als geschikt voortplantingswater voor de kamsalamander daarbij hopelijk kunnen versnellen. Hierbij is als aanvullend voorschrift in het besluit (voorschrift p) opgenomen dat de te transplanteren oever- en watervegetatie die de kamsalamander prefereert voor de eiafzet dient te bestaan (moerasvergeet-mij-nietjes en mannagrass), en dat dit transplanteren op een zorgvuldige wijze onder begeleiding van een ter zake kundig ecoloog op het gebied van de kamsalamander wordt uitgevoerd. Aangezien de spoorzone via de spoorbermen en andere aanwezige biotopen in contact blijft staan met het omringende leefgebied van de soort, is de verwachting ook dat de soort de nieuwe spoorloot zelfstandig weer zal weten te koloniseren.

Het is niet mogelijk om het aanwezig leefgebied van de kamsalamander geheel te ontzien. Dit behelst daarmee voor de soort een overtreding van artikel 3.5, lid 4 Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

De staat van instandhouding van de kamsalamander is landelijk gezien ongunstig en de soort staat op de Rode Lijst als 'kwetsbaar'. De soort is sinds 1950 sterk afgenomen, maar de laatste jaren vertoont de kamsalamander een min of meer constante trend. In de omgeving van de Mortelen lijkt de soort het weer wat beter te doen. Van de kamsalamander is ook bekend dat zij nieuw aangelegde wateren voor de soort snel kan koloniseren. Zo zijn onder andere de nieuwe poelen bij het ecoduct over de A2, ten zuidoosten van het plangebied, goed bevolkt geraakt. Dit ecoduct tezamen met het recent gerealiseerde ecoduct ook over het spoor, zorgen ook voor een ontsnippering van leefgebied van de soort en daarmee meer uitwisselingsmogelijkheden tussen deelpopulaties. Mede door deze ontwikkelingen, het voornamelijk verspreid voorkomen van de soort in de (directe) omgeving van het plangebied en het feit dat het onderhavige spoorproject in beginsel zorgvuldig omgaat met het voorkomen van de kamsalamander ter plaatse, wordt in ieder geval geen verslechtering van de lokale staat van instandhouding verwacht. Daartoe zijn ter zorgvuldig handelen ook enkele aanvullende voorschriften opgenomen ter extra waarborging, waaronder ten aanzien van een zorgvuldige inrichting van de nieuwe spoorwaaier én ecologische monitoring.

Gezien het feit dat de landelijke staat van instandhouding van de soort niet gunstig is, het voortplantingswater bestaande uit in ieder geval de spoorwaaier door de droge zomers van de laatste jaren verder onder druk is komen te staan en het feit dat ook de Omgevingsdienst Brabant Noord daar in haar recent afgegeven besluit wederom mede toe besloten heeft, wordt ook middels dit besluit opgelegd dat er in relatie tot de ontwikkeling van de nieuwe aangelegde spoorwaaier ecologische monitoring plaatsvindt. Hier zijn de nodige aanvullingen voor opgenomen (voorschrift q en r van dit besluit). Terugkoppeling van de uitkomsten van deze monitoring met het bevoegde gezag behoort daarbij ook tot de vereisten.

De gunstige staat van instandhouding voor de kamsalamander komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in het besluit opgelegde voorschriften.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

Instandhouding van de levendbarende hagedis en de hazelworm

Artikel 3.10, lid 1, sub b Wet natuurbescherming

Op basis van dit uitgevoerd onderzoek zijn in het plangebied in totaal 13 exemplaren van de levendbarende hagedis en een enkel exemplaar van de hazelworm aangetroffen. De waarnemingen zijn allen gedaan in het zuidoostelijk deel van het plangebied (noordoostzijde spoor ter hoogte van werkgebied 3) in een bosrijke omgeving. Het betreft een strook van circa één kilometer lengte (spoorkilometer 42.900-44.000) bestaande uit schouwpad en berm. Het gaat hierbij om geheel leefgebied.

Met name de levendbarende hagedis is talrijk aanwezig in de omgeving. Dit blijkt niet alleen uit de vele honderden waarnemingen als opgenomen in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de laatste 10 jaar, ook in het kader van de (provinciale) ontheffing voor het realiseren van het spoorecoduct zijn in 2018 maar liefst 400 exemplaren van de soort weggevangen/verplaatst. Het betrof hier toen met name dieren aanwezig in de spoorzone enkele honderden meters ten zuiden van het plangebied dat in onderliggend besluit van toepassing is. In 2018 zijn weliswaar ook aan de westzijde van het spoor ter hoogte van werkterrein 3 dieren weggevangen, dit betrof slechts een fractie van de aantallen die toen zuidelijker richting het spoorecoduct zijn aangetroffen. Dit zuidelijker gelegen gebied is een bijzonder geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis. In ditzelfde gebied zijn in 2020 tijdens een aanvullend onderzoek naar reptielen verder geen waarnemingen gedaan, waardoor de conclusie getrokken wordt dat de hier nog aanwezige faunaschermen goed functioneren. Na afloop van de spoorvernieuwing zal dit gebied worden hersteld.

De in 2018 aangetroffen opvallend hoge aantallen van de levendbarende hagedis in het zuidelijker deel van het spoor afgezet tegen de lage aantallen in 2020 aangetroffen dieren aan de noordoostzijde van het spoor ter hoogte van werkgebied 3, doen u ook concluderen dat dit zuidelijk deel voor de soort meer geschikt is. Daar waar het zeer aannemelijk is dat levendbarende hagedissen bij het spoor onderdeel uitmaken van een groter netwerk, houdt dit daarmee volgens u ook in dat dit netwerk naar verwachting richting het zuiden langs het spoor loopt en verder naar het westen. Uitwisseling zal plaatsvinden via de spoorbermen en andere zandige biotopen, en via de faunatunnels (vier stuks) die onder het spoor liggen. Het achterliggende gebied ter hoogte van de projectlocatie is aan de oostzijde van het spoor zeer nat te noemen en bevat weinig zandige plaatsen of goede zonplekken die levendbarende hagedissen nodig hebben. Aangezien de omgeving aan de westkant van het spoor ook meer geschikt is dan aan de oostkant, kunnen de bij het nader onderzoek gevonden exemplaren mogelijk ook via deze tunnels aan de oostkant geraakt zijn. Betreffende tunnels functioneren echter niet optimaal doordat onder andere is gebleken dat deze gedeeltelijk geblokkeerd zijn en er onvoldoende geleiding naar de tunnels is.

Vergeleken met de levendbarende hagedis is de hazelworm veel minder talrijk aanwezig in het gebied. Naast de enkele waarneming in 2020, blijkt ook uit de NDFF dat er over de laatste 10 jaar slechts 30 waarnemingen van de soort bekend zijn

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

binnen 500 meter van het plangebied. Verder weg lopen de waarnemingen wel op (binnen vijf kilometer van het spoor). Ook ten aanzien van de hazelworm is de verwachting dat er desalniettemin sprake is van een netwerk, waarbij onder andere de aanwezige spoorbermen en faunatunnels de uitwisseling faciliteren. Het gaat dus daarmee ook niet om een geïsoleerde populatie.

Door de grondroerende werkzaamheden aan de noordoostzijde van het spoor, ter hoogte van geocode 054, spoorkilometer 42.900 t/m 44.000, wordt op basis van het uitgevoerd ecologisch onderzoek geconcludeerd dat hierdoor voortplantings- of rustplaatsen van de levendbarende hagedis en de hazelworm worden aangetast. Het gaat hierbij met name om graafwerkzaamheden ten behoeve van te saneren leidingen en in te graven kabels.

Extra ruimtebeslag voor een werkterrein is hier aan de noordoostzijde van het spoor niet nodig, daarvoor wordt het bestaande werkterrein aan de westzijde van het spoor benut. Dit specifieke werkterrein heeft relatie met een ten zuiden van het plangebied door ProRail in opdracht van de provincie Noord-Brabant in 2018 gerealiseerd spoorecoduct en wordt thans langer in stand gehouden ten behoeve van de geplande spoorwerkzaamheden. Dit terrein is reeds volledig uitgerasterd en hierbinnen aanwezige dieren zijn reeds verplaatst onder de werking van een door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) verleende ontheffing (Omgevingsdienst Brabant Noord, Besluit Wet natuurbescherming soortenbescherming, kenmerk Z/141029 van 29 april 2021). Betreffende ontheffing is onlangs door de ODBN onder voorwaarden verlengd ten behoeve van het (uitgesteld) herstel van het leefgebied van onder meer de levendbarende hagedis en de hazelworm.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstukken 7.3, 9, 10 en 12.6 van het bij de ontheffingsaanvraag aangeleverd 'Projectplan Kamsalamander, levendbarende hagedis, hazelworm en huismus BBV Liempde' van 28 juni 2021, en de memo van 30 juni 2021 met aanvullende informatie. Het gaat om de volgende maatregelen:

- Ruim voor aanvang van de werkzaamheden in het leefgebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm wordt het werkgebied aan de noordoostzijde van het spoor achtereenvolgens gemaaid en met reptielenscherm afgezet. Daarbinnen aanwezige individuen worden weggevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving, buiten de directe invloedssfeer van de werkzaamheden.
- De plaatsing van het reptielenscherm gebeurt dusdanig dat de openingen van de aanwezige faunatunnels zich buiten het werkgebied bevinden.
- De migratieroute van oost naar west (en vice versa) onder het spoor door via de aanwezige faunatunnels, wordt verbeterd door het verwijderen van obstakels en het verbeteren van de aanwezige geleiding van en naar de tunnels.
- Materialen worden niet buiten het werkgebied geplaatst.
- Nadat de werkzaamheden zijn afgerond en het aanwezige reptielenscherm is verwijderd, vindt ecologische monitoring plaats.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

- De werkzaamheden worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding van een deskundige op het gebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm.

Er wordt voorafgaande aan de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol opgesteld overeenkomstig het projectplan en de (aanvullende) voorschriften uit dit besluit. Dit protocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd via een logboek.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing aanvullende voorschriften opgenomen.

Na afronding van de (voorbereidende) werkzaamheden, welke in het voorjaar en de zomer van 2022 zullen plaatsvinden, zal het leefgebied weer worden hersteld. Netto treedt er geen permanent oppervlakteverlies op. Dit in samenspraak met het gelijktijdig herstel van het leefgebied aan de westzijde van het spoor dat onder de provinciale bevoegdheid valt. Naarmate de vegetatie in de aanwezige spoorberm zich snel zal weten te herstellen en daarmee ook het aanbod aan schuil- en foerageermogelijkheden toeneemt, kan herstel van leefgebied ook snel optreden, mogelijk al binnen een groeiseizoen. In de tussentijd worden vroegtijdig uit het werkgebied aan de noordoostzijde weggevangen dieren verplaatst naar een alternatief heenkomen in de directe omgeving (westzijde spoor) daar waar nog voldoende geschikt ongeschonden leefgebied resteert.

Desalniettemin is gebleken dat zeker verder weg van het spoor het gebied niet overall even geschikt is als leefgebied en dat daarmee zodoende het belang van de spoorzone als leefgebied niet moet worden onderschat, zeker ten aanzien van de levendbarende hagedis. Gebleken is ook dat de levendbarende hagedis plaatselijk (zeer) talrijk aanwezig is op onderhavig spoortraject, met name iets zuidelijker in de omgeving van het in 2018 gerealiseerd spoorecoduct. De in 2020 aan de noordoostzijde van het spoor in het kader van de voorgenomen spoorvernieuwingswerken waargenomen individuen, maken zeer waarschijnlijk deel uit van dezelfde populatie waartoe ook de vele honderden dieren behoren die destijds in het kader van de realisatie van het spoorecoduct in 2018 met toestemming van de ODBN zijn weggevangen (en elders in de omgeving weer zijn uitgezet).

Voorgenoemd belang van de spoorzone is ook reden dat ter zorgvuldig handelen en ter voorkoming van mogelijk cumulatie van effecten aan beide zijden van het spoor, door u aanvullende maatregelen worden genomen. Enerzijds betreft dit optimalisatie van de onder het spoor liggende faunatunnels welke voor de dieren van belang zijn voor de uitwisseling. Als extra voorschrift (voorschrift w in dit besluit) dient hierbij ook te worden voorzien in tijdige optimalisatie van deze tunnels die kennelijk in functionele zin enkele gebreken vertonen. Hierdoor zijn de uitwisselingsmogelijkheden van dieren en tussen leefgebieden aan zowel de west- als oostzijde van het spoor ook tijdens de (voorbereidende) werkzaamheden gewaarborgd. Er wordt hierbij zorg voor gedragen dat de openingen van de tunnels

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

zich buiten het werkgebied bevinden, daar wordt met het plaatsen van reptielenscherm door u reeds rekening mee gehouden.

Anderzijds zal er, ter plaatse van en na afronding van de werkzaamheden in het voormalig werkgebied aan de noordoostzijde van het spoor, ecologische monitoring plaatsvinden gericht op het herstel van het oorspronkelijk leefgebied. In het kader van de door de ODBN oorspronkelijk afgegeven en recent verlengde ontheffing, loopt er vanuit ditzelfde doel reeds een monitoringsonderzoek gericht op het gebiedsdeel aan de westzijde van het spoor. In het kader van efficiëntie wordt er idealiter hiertussen zoveel mogelijk afstemming gezocht. Omdat echter een specifieke duiding van de monitoringsmethodiek ontbrak, is gemeend hiervoor middels aanvullende voorschriften in een aanscherping te voorzien (voorschriften y, z, aa, en bb in dit besluit) . Het gaat hier om gangbaar onderzoek en grotendeels gestoeld op dezelfde methodiek als eerder toegepast bij het oorspronkelijk natuurwaardenonderzoek. Ook terugkoppeling van de uitkomsten van deze monitoring met het bevoegde gezag behoort daarbij tot de vereisten.

Ter zorgvuldig handelen zijn voorts meerdere aanscherpingen opgenomen, waaronder een aan te houden maaihoogte van 10 centimeter (teneinde het plangebied voor de dieren op een effectieve wijze ongeschikt te maken én ter voorkoming van (maai)slachtoffers) (voorschrift t in dit besluit) , ten behoeve van het aanhouden van een zo klein mogelijk ruimtebeslag (voorschrift u in dit besluit). en het functioneel houden van het reptielenscherm (voorschrift v in dit besluit) Nadat de werkzaamheden zijn afgerond dient zo spoedig mogelijk het gebied te worden hersteld en het scherm uitsluitend hierop te worden verwijderd (voorschrift x in dit besluit).

Het is ondanks alle genomen maatregelen en aanvullende voorschriften niet mogelijk om het leefgebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm geheel te ontzien. Dit betreft dan ook een overtreding van artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

Hoewel met name de levendbarende hagedis landelijk gezien een kritische soort is (Rode Lijst-soort met de status 'gevoelig' en afnemende populatietrend), is de gekozen en deels aangescherpte handelswijze in combinatie met het verspreid voorkomen van de soort in de omgeving, van dien aard dat daarmee niet in een verslechtering van de huidige staat van instandhouding wordt voorzien. Dit gaat daarmee ook op voor de hazelworm wiens populatietrend landelijk gezien gunstiger is en ook, zij het in lagere aantallen, in de omgeving van het spoor aanwezig is.

De gunstige staat van instandhouding voor de levendbarende hagedis en hazelworm komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in het besluit opgelegde voorschriften.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

Andere bevredigende oplossing

Alternatieve locatie

De werkzaamheden zijn locatie specifiek omdat het hier onderhoudswerkzaamheden aan het spoor betreffen ten aanzien van onderdelen die aan het eind van hun technische levensduur zijn en moeten worden vervangen..

Alternatieve inrichting

Een alternatieve inrichting die beter is voor de huismus, kamsalamander, levendbarende hagedis en hazelworm is volgens u niet mogelijk.

Uitvoering van het werk brengt met zich mee dat de impact op de huismus voor wat betreft de functionaliteit van de voortplantingsplaats en rustplaats, minimaal en tijdelijk van aard is.

Vanaf de werkterreinen moet met een spookkraan de wisseldelen gelegd worden. De werkterreinen dienen daarom direct naast de te vervangen wissels aanwezig zijn om wissels te kunnen vervangen. Om een dergelijke spookkraan te kunnen plaatsen moet deze stevig staan op een oppervlak welke voldoende breed is. Om aan deze eisen te kunnen voldoen is er geen andere mogelijkheid dan de spoorloot tijdelijk te dempen. Overigens wordt aan de westzijde van het spoor op ditzelfde traject ook in een werkterrein voorzien, dit is echter geen actueel leefgebied van de kamsalamander gebleken. Aan beide zijden van het spoor zijn zodoende werkterreinen nodig.

Het leefgebied van de levendbarende hagedis en hazelworm kan niet ontzien worden als gevolg van de benodigde (graaf)werkzaamheden die (mede) verband houden met te saneren leidingen en in te graven kabels. Hoewel ook voor de voorgenomen werkzaamheden in het leefgebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm ruimte voor een werkterrein benodigd is, is ervoor gekozen hiervoor het oorspronkelijk werkgebied aan de westzijde van het spoor te benutten. Dit specifieke werkterrein heeft relatie met een ten zuiden van het plangebied door ProRail in opdracht van de provincie Noord-Brabant in 2018 gerealiseerd spoorecoduct en wordt langer in stand gehouden ten behoeve van de geplande spoorwerkzaamheden. Dit terrein is reeds volledig uitgerasterd en hierbinnen aanwezige dieren zijn reeds verplaatst onder de werking van een door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) verleende (en onlangs verlengde) ontheffing. Er dient hiervoor geen aanvullend leefgebied van de beide soorten te worden opgeofferd.

Alternatieve werkwijze en planning

De huismus kan gedurende de werkzaamheden uitwijken naar alternatieve locaties in de omgeving.

De geplande werkzaamheden zijn grootschalig met de nodige voorbereidingen in een waardevol gebied. Door het inzetten van het ecologisch werkprotocol tijdens de aanbesteding is ingezet op het realiseren van een uitvoeringswijze die de aanwezige natuurwaarden zoveel mogelijk ontziet en de uitvoerder ruimte biedt met inachtneming van het werkprotocol het werk te plannen en uit te voeren.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek

De maatregelen die beschreven zijn in dit ecologisch werkprotocol zijn gericht op het weren van kwetsbare beschermde dieren in het gebied (kamsalamanders, levendbarende hagedissen en hazelwormen) ten tijde van de werkzaamheden en het uitvoeren van de werkzaamheden in de minst kwetsbare periode voor de betreffende soorten.

Ook wordt verder een zorgvuldige werkwijze betracht. Zo wordt met de uitvoer onder meer rekening gehouden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de kamsalamander door ruim op voorhand het werkgebied met amfibieënscherm af te zetten. Eventueel aanwezige dieren worden tijdig weggevangen. Voor de weggevangen dieren zijn reeds alternatieven aanwezig in de directe omgeving van het spoor. Ook wordt verder een zorgvuldige werkwijze betracht door de wijze van demping van de spoorvloot in combinatie met het beoogd herstel van de spoorvloot en spoorberm na afloop van de spoorwerkzaamheden.

Ook met de kwetsbare perioden van de levendbarende hagedis en de hazelworm wordt rekening gehouden door op voorhand dieren actief weg te vangen nadat het werkgebied is afgeschermd. Voor de weggevangen dieren zijn reeds alternatieven aanwezig in de directe omgeving van het spoor. Een zorgvuldige werkwijze wordt nageleefd, onder andere door optimalisatie van de werking van aanwezige faunatunnels onder het spoor alsook het beoogd herstel van de spoorberm na afloop van de werkzaamheden.

Ten aanzien van het beoogd herstel van de spoorvloot en spoorberm is ook in ecologische monitoring voorzien. Dit alles onder begeleiding van (een) ecologisch deskundige(n) op het gebied van de kamsalamander, levendbarende hagedis en de hazelworm.

Ter zorgvuldig handelen en om zo ook meer inzicht te verkrijgen in het herstel van het leefgebied van de kamsalamander, levendbarende hagedis en hazelworm na afloop van de spoorwerkzaamheden, zijn voorts enkele aanvullende voorschriften in het besluit opgenomen. Deze aanvullende voorschriften zullen ook deel uitmaken van het genoemde ecologisch werkprotocol. Onderdeel van deze aanvullende voorschriften is het voeren van ecologische monitoring naar het herstel van de nieuw aangelegde spoorvloot. Zo nodig kan zo ook worden bijgestuurd. Terugkoppeling van de uitkomsten van deze monitoring met het bevoegde gezag behoort daarbij ook tot de vereisten. Doordat ten aanzien van de aanleg van de nieuwe spoorvloot voor een dieper vlootprofiel is gekozen in combinatie met een flauwer en grilliger noordoever, mag in beginsel worden aangenomen dat deze op termijn een duurzamere component van het leefgebied van de kamsalamander zal weten te vormen ten opzichte van de oorspronkelijke spoorvloot. Deze viel ook regelmatig droog met als gevolg dat de voortplanting van de kamsalamander mislukte.

Verder wordt ook voorzien in optimalisatie van de werking van aanwezige faunatunnels onder het spoor alsook het beoogd herstel van de spoorberm na afloop van de werkzaamheden. Ten aanzien van dit laatste zal ook ecologische monitoring

plaatsvinden. Dit alles onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de levendbarende hagedis en de hazelworm. Verder aanpassingen van de werkwijze zullen geen verbetering voor deze soorten opleveren.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare perioden) wordt schade aan de huismus, kamsalamander, hazelworm en levendbarende hagedis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b van de Wet natuurbescherming, en het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b en 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Het spoor, inclusief spoorelementen als spoorbeveiliging, bermen, sloten en schermen dienen regelmatig onderhouden te worden. De wissels zijn aan het eind van hun technische levensduur en dienen vervangen te worden om storingen en ongevallen te voorkomen.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn om de negatieve effecten op de huismus, kamsalamander, levendbarende hagedis en hazelworm die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
19 augustus 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025423374

Kenmerk
WNB/2021/014.toek